

Punt

CRIME

OF HAD JIJ
NOG WAT?

SPECIAL

— jaargang 33 —

**ONTRAFELT WAT
VERBORGEN
BLIJFT**

**RISICO'S
LIGGEN OP
DE LOER**

2

**IEDERE 2 UUR
TAAKSTRAF
STAAT GELIJK
AAN 1 DAG
GEVANGEN
ZITTEN**

**HUISELIJK GEWELD
1 MILJOEN
SLACHTOFFERS**

CRIME

Foto Loet Koreman

Er is niks lekkerder dan vanaf je bank meegezo-gen worden in een spannende serie, boek of podcast. (True) crime is populair en het aanbod op streamings-

podcastplatforms neemt alleen maar toe. Waarom smullen we daar zo van? Je kunt gruwelen bij wat je ziet, hoort of leest, maar wel vanaf een veilige plek, schrijft Quest. Je voelt dus wel de emoties, maar bent zelf niet in gevaar. Maar waar te beginnen in het enorme crime-aanbod? Wij van *Punt* tippen onze favorieten op pagina 14 en 15. Daarnaast staan er ook bij de verhalen tips voor interessante boeken, docu's, podcasts, films en series.

Crime is natuurlijk ook een serieus thema. Denk aan huiselijk geweld, waar binnen Avans veel onderzoek naar wordt gedaan. We spraken met Toon Walravens die na een aantal jaren detentie de criminaliteit achter zich liet. Ook vertellen Avansstudenten over hun stages in een tbs-kliniek en binnen de verslavingszorg. Weet jij waar je terecht kunt als je online wordt bedreigd of gestalkt? Studenten van de Juridische Hogeschool doken in een strafdossier. En we zochten voor je uit hoe veilig jouw gegevens zijn binnen Avans.

Veel leesplezier!

Suzanne Wolters

Waarnemend hoofdredacteur *Punt*

‘Je kunt gruwelen bij wat je ziet, hoort of leest, maar wel vanaf een veilige plek’

INHOUD

4.

DIGITALE VEILIGHEID

Avans werkt aan digitale veiligheid, jij ook?

COVERBEELD
Loet Koreman

7.

TUSSEN JUSTITIE EN EEN TWEEDE KANS

Stage lopen met mensen die een strafblad hebben

26.

HÉ, PSSST!

Het biechthok van *Punt*

PUNT TIPT

Op verschillende pagina's geeft de redactie van *Punt* tips. Denk aan podcasts en documentaires om te beluisteren en te bekijken.

**14. KIJK,
LUISTER,
LEES**

We zaten bij
deze boeken,
series, docu's
en podcasts op
het PUNTje van
onze stoel

**16.
HUISELIJK
GEWELD**

Thuis moet
het veilig zijn

20.

**CRIMINALITEIT IN
AVANSSTEDEN**

Feiten en cijfers op een rij

22.

**ONLINE
GEWELD**

Waar vind
je hulp?

25.

QUIZ

Ben jij een
betrouwbare
getuige?

28.

**STUDENT FAYE DUKT
IN CONFRONTEREND
STRAFDOSSIER**

"Het leest als een boek"

**OP
DE
BON**

€160

30.

Dit kost het als
je je niet aan
de wet houdt

32.

**INTERVIEW MET
EX-GEDETINEERDE**
Vanuit de criminaliteit
op het rechte pad

Avans werkt aan informatiebeveiliging, maar...

RISICO'S LIGGEN OP DE LOER

Om ervoor te zorgen dat jouw informatie en die van andere gebruikers niet in handen van kwaadwillenden komt, werkt de hogeschool hard aan informatiebeveiliging. Dat gebeurt onder leiding van Thijs Willems, directeur van de Diensteenheid Informatievoorziening & Technologie (DI&T). Volgens hem doet Avans het goed, maar liggen er risico's op de loer.

Tekst Levie Vriend | Foto Markus Spiske

Informatiebeveiliging, het ervoor zorgen dat informatie alleen toegankelijk is voor degene voor wie het bedoeld is, krijgt sinds een jaar of twee meer aandacht op Avans. En niet zonder reden. De Universiteit Maastricht werd in 2019 gegijzeld met ransomware, bij de HAN University of Applied Sciences werden twee jaar later persoonsgegevens van (oud)-studenten gestolen en een cyberaanval legde het netwerk van de Technische Universiteit Eindhoven in januari 2025 plat. Zulke grote incidenten vonden op Avans niet plaats, verzekert Thijs Willems.

De reden dat informatiebeveiliging een *hot topic* is op Avans, is een onafhankelijk onderzoek naar het onderwerp. De resultaten daarvan noemt Willems een *wake-upcall*. “Duidelijk beleid rondom informatiebeveiliging op onder meer het gebied van login-monitoring, incidentbeheer en opgeruimde werkplekken, was er op Avans nog niet. Daarop werden er middelen vrijgemaakt om dat te intensiveren. Het onderzoek gaf ons veel inzichten”, vertelt Willems, die in de tijd voor het onderzoek nog niet werkzaam was op Avans. “We zijn er nog niet, maar zetten sindsdien grote stappen op het gebied van beleid,

de uitvoering in systemen, processen en op het gebied van mensen en gedrag.”

Pogingen tot toegang

Dat Avans veel inzet op informatiebeveiliging, wil echter niet zeggen dat er geen pogingen worden gedaan om toegang te krijgen tot informatie. Door een beveiligingslek bij het landelijke SURFfilesender, waarmee je (grote) bestanden kunt versturen en ontvangen, konden onbevoegden tussen november 2023 en oktober 2024 toegang krijgen tot niet-versleutelde bestanden. Ook Avans maakt gebruik van SURFfilesender, maar er waren geen aanwijzingen dat er gegevens van Avansgebruikers werden ingezien, meldde de hogeschool toen. Hoeveel andere pogingen er zijn gedaan om toegang te krijgen tot

**‘HACKERS
SCHIETEN
MET HAGEL
EN JIJ BENT
GEWOON EEN
VAN DE VELE
DOELWITTEN’**

informatie, vindt de DI&T-directeur lastig te zeggen omdat het volgens hem niet zoveel zegt. “Thuis krijg je ook dagelijks aanvallen op je firewall. Alleen heb je dat zelf niet door. Anno 2025 is zo’n poging van alle dag. Gelukkig loopt 99 procent van de pogingen op niets uit.”

Mens als zwakste schakel

Avans probeert de veiligheid op een aantal manieren te vergroten. Zo zijn *security officers* dagelijks bezig met informatieveiligheid. Ook organiseert de hogeschool voorlichtingssessies voor studenten en medewerkers. “Omdat de mens de zwakste schakel is. Dat klinkt lullig, maar als je naar de schaarse incidenten kijkt, is het vaak een mens die per ongeluk een verkeerde link heeft aangeklikt. Phishing is en blijft een effectieve methode”, zegt de Avansdirecteur, die niet verwacht dat Avans op het gebied van pogingen tot hacken met phishing een specifiek doelwit is. “Dat gaat met miljoenen pogingen, waarbij hackers met hagel schieten en je gewoon een van de vele doelwitten bent.”

Balans vinden

Het vinden van de juiste balans tussen zo veilig en toegankelijk mogelijk zijn als hogeschool,

vormt volgens Willems het grootste gedeelte van zijn werkzaamheden. Het vergroten van het een, betekent onlosmakelijk wat voor het ander. “We zijn een publieke instelling en willen dat studenten, werknemers en partners makkelijk binnen kunnen wandelen en van ons wi-fi-netwerk gebruik kunnen maken”, zegt hij. Een van de manieren om dat voor elkaar te krijgen, was het ontwikkelen van de zogeheten *Zero Trust Approach*. “Die houdt in dat je expliciete toegang moet vragen als je bij bepaalde documenten of specifieke apps wil, bijvoorbeeld via authenticatie.”

Tweefactor-wachtwoord

Een andere veiligheidsmaatregel die Avans nam, was het introduceren van de multifactor-authenticatie in november 2024. Die houdt in dat internetgebruikers naast hun gebruikersnaam en wachtwoord, via de Authenticator-app ook een wachtwoordnummer moeten toevoegen. “Dat is een tweede veiligheidsstap. Het wordt technisch steeds makkelijker om vervelende dingen te doen, hiermee maken we het weer een stukje moeilijker voor hackers.”

Risico's

Omdat Avans toegankelijk wil blijven voor gebruikers van netwerken, worden er soms risico's genomen, vertelt Willems. De *Bring your own Device-regeling* is daar een voorbeeld van. Die houdt in dat iedereen eigen apparaten mag meenemen naar Avans en die ook mag verbinden met het netwerk. Ook al weet niemand of er veilige software op die apparaten staat, en hoe die gebruikt wordt. “Dat voelt tegenstrijdig, maar we vinden het belangrijk dat het kan. We kunnen zo uitstralen dat iedereen voor samenwerking welkom is op de hogeschool”, zegt Willems.

“Een wereld zonder risico's bestaat niet, dat is een illusie. De vraag is alleen hoeveel risico je bereid bent te nemen. Het gaat om die balans blijven zoeken. Als hackers slimmer worden en onze risico's daarmee groter, moeten we wellicht meer maatregelen nemen om de balans te herstellen.”

Eigen voorzorgsmaatregelen

Willems en zijn collega's werken de hele dag aan het vergroten van informatiebeveiliging, maar er zijn volgens de DI&T-directeur ook veel dingen die studenten en docenten zelf kunnen doen. “Het is namelijk niet alleen iets van de DI&T-afdeling. We helpen en maken beleid, maar informatiebeveiliging is van iedereen. En het is belangrijk dat je er iedere dag, bewust of onbewust, mee bezig bent.”

Het meest voor de hand liggende is volgens hem aandacht besteden aan je wachtwoord, en dat ook af en toe wijzigen. “Maar niet te vaak, want dan wijzigen mensen vaak

alleen de laatste twee cijfers”, zegt Willems. Hij adviseert om een wachtwoord te hebben dat langer is dan acht tekens en idealiter bestaat uit 16 of 24 tekens. Of neem een willekeurige zin uit een boek. “Dat is veel moeilijker te kraken.” Ook adviseert de directeur om bewust te zijn van de links waar je online op klikt. Kijk of er een beveiligde verbinding is, die je in de taakbalk herkent aan een slotje. “Ook moet je je onderbuikgevoel vertrouwen. Wees beducht bij mailtjes van een onbekende afzender. Binnen Avans krijg je een melding als een bericht van een externe afzender komt. Kijk er kritisch naar”, aldus Willems. Hij zegt ook dat je voorzichtig moet zijn met het downloaden en installeren van bestanden. “Dat weten mensen vaak wel, maar vaak zijn ze zich toch niet bewust van risico's.”

Aanspreken

Naast maatregelen om digitaal veilig te zijn, wijst Willems ook op fysieke alertheid als je op een van de Avanslocaties bent. Hij zegt dat je mensen moet aanspreken als ze van hun werkplek weglopen en hun spullen onbeheerd achterlaten. En datzelfde geldt als iemand die je niet kent achter je aanloopt naar een ruimte waar spullen zoals laptops staan. “Spreek iemand aan als je denkt: dit is gek. Mensen zijn goedgegelovig. Dat snap ik, je houdt zo de deur voor iemand open die je niet kent. Toch is het belangrijk om alert te blijven. Niet alle informatie is voor iedereen toegankelijk. We zijn er allemaal verantwoordelijk voor om het veilig te houden.”

**‘VERTROUW
JE ONDER-
BUIKGEVOEL
EN WEES
BEDUCHT BIJ
MAILTJES
VAN EEN
ONBEKENDE
AFZENDER’**

DIGITALE HANDLEIDING
De digitale handleiding van
techjournalist Daniël Verlaan
Laatjeniethackmaken.nl

**‘IK ZEI ALTIJD
DAT IK LATER IN
DE GEVANGENIS
OF TBS-KLINIEK
WILDE WERKEN’**

**‘JE WERKT IN
EEN OMGEVING
WAAR JE IN
CONTACT KOMT
MET MENSEN DIE
EEN STRAFBAAR
FEIT HEBBEN
GEPLEEGD’**

**‘IK HEB MEZELF
BETER LEREN
KENNEN SINDS
DIE TIJD’**

TUSSEN JUSTITIE EN EEN TWEEDE KANS

Studenten vertellen over hun stage
in een tbs-kliniek, de PI en
bij de reclassering

Tekst Levie Vriend en Sydney Douwes

Fotografie Loet Korema

TUSSEN JUSTITIE EN
EEN TWEEDE KANS

MIJNTJE

‘IK WIST DAT DIT DE PLEK MOEST ZIJN’

De stage van Mijntje* kan haar niet lang genoeg duren. De derdejaars-student Social Work in Den Bosch is een jaar te vinden in de Penitentiare Inrichting (PI) in Nieuwegein. Daar begeleidt ze gedetineerden bij alledaagse hulpvragen. “De uitdaging vind ik mooi.”

Ik zei altijd dat ik later in de gevangenis of tbs-kliniek wilde werken. Mijn vader werkte daar, zijn verhalen trokken me. Het geven van een tweede, derde, vierde of soms vijfde kans en mensen helpen om terug te keren in de maatschappij, dat leek me wel wat”, vertelt Mijntje. Toen ze op een stagemarkt op Avans in contact kwam met medewerkers van de PI in Nieuwegein, wist ze dat dit de plek moest zijn voor haar stage.

Vijf leefgebieden

Voor ze begon, volgde een uitgebreide selectieprocedure met sollicitatiegesprekken en meeloopdagen. “Die zijn er om er van twee kanten zeker van te zijn dat er een match is, voor de stage in de PI daadwerkelijk begint”, zegt Mijntje. Bij haar stage staat ze aan de receptie of voert ze gesprekken met cliënten over de ‘vijf leefgebieden’: wonen, werk, schulden, zorg en identiteit. “Wij helpen ze met welke vraag ze ook hebben op die gebieden. Bijvoor-

beeld bij het bellen naar telefoonproviders, de woningcorporatie of de Belastingdienst. Ook helpen we bij het begrijpen van brieven met daarin voor cliënten lastig taalgebruik. We begeleiden cliënten met problemen waar ze buiten de celmuren ook tegenaan kunnen lopen”, zegt de student.

“Dat doen we zodat cliënten na hun detentie niet terugvallen, dus om recidive te voorkomen. Als ze na hun straf buiten komen en een belangrijke brief ontvangen maar die niet begrijpen en het dan maar vermijden, stapelen de problemen zich op. Dat maakt de kans op terugval groter. Met het voeren van gesprekken, waar zelfredzaamheid op één staat, proberen we die kans kleiner te maken.”

Leren

Dat Mijntje haar stage leuk vindt, is een understatement. Nog nooit ging ze met tegenzin naar haar werk. “Ik zit hier hélemaal op mijn plek en wil voorlopig niet weg. Hoe dieper je in iemands zaak zit, hoe leuker ik het vind. Je leert veel over mensen, zoals hoe iemand bij ons vast is komen te zitten.”

Fysiek geweld

Stage lopen in de gevangenis is ook uitdagend, vertelt Mijntje. Ze werkt met cliënten die soms agressief gedrag kunnen vertonen. Meestal alleen verbaal, één keer gebeurde dat ook fysiek. “Uit het niets, tijdens een spreekuur. Het geluid dat dit veroorzaakte, merkte mijn stagebegeleider op die daarna alarm sloeg. Binnen een paar secondes stonden er veel beveiligers bij me, het

liep allemaal goed af”, vertelt Mijntje, voor wie het incident een reminder was van de plek waar ze werkt. “De dagen erna was ik er veel mee bezig, maar de nazorg was heel goed. Een dag later, op zaterdag, belde mijn begeleider op om te vragen hoe het met me ging en die dinsdag vonden er gesprekken plaats. Het maakte me vooral duidelijk hoe veilig de omgeving is. En ik heb er ook bewust voor gekozen: de uitdaging hier vind ik mooi.”

Niet praten over weekendplannen

Om haar privacy te waarborgen, geeft Mijntje zo weinig mogelijk persoonlijke details in gesprekken met cliënten. Zo deelt ze haar achternaam niet, maar vertelt ze ook niet waar ze woont en over haar weekendplannen. “Dat vind ik soms lastig, want ik ben enthousiast en deel graag veel. Maar ik wil geen vrienden met de cliënten worden en hoef geen band met ze op te bouwen. Ik ben er om mensen te helpen.”

Dat Mijntje op haar plek zit voor nu en de toekomst, is voor de derdejaars wel duidelijk. Het liefst blijft ze in deze omgeving werken na haar studie, als beveiligers op de afdeling of als casemanager. “Al heb ik nog genoeg te leren. Ik wil geduldiger worden. In gesprekken met cliënten, maar ook in contact met hulpinstanties. Met bellen naar de Belastingdienst wordt je geduld namelijk soms op de proef gesteld”, zegt ze lachend.

*Achternaam bij de redactie bekend en staat vanwege veiligheidsredenen niet in het artikel.

PODCAST

Achter Slot en Grendel, daarin luister je naar gedetineerden, medewerkers en de directeur van de PI Lelystad

TUSSEN JUSTITIE EN
EEN TWEEDE KANS

TOM

‘IK HEB ME GEEN MOMENT ONVEILIG GEVOELD’

Student Tom Dienders liep stage in een tbs-kliniek in Nijmegen. Hij studeert Integrale Veiligheidskunde in Den Bosch en heeft een grote interesse in criminologie.

Tijdens mijn stage bij de Pompestichting, een zwaarbeveiligde instelling voor forensische psychiatrie, hield ik me bezig met de huidige gijzelingsprotocollen die er zijn binnen de kliniek”, vertelt Tom. Op zijn stageplek worden mensen behandeld die door een psychiatrische stoornis met justitie in aanraking zijn gekomen en door de rechter veroordeeld zijn tot een gevangenisstraf met terbeschikkingstelling (tbs). Via zijn nicht, die gewerkt heeft bij diezelfde kliniek, was het contact voor zijn stageplek snel gelegd. “Ik liep mee met het veiligheidsteam. Tijdens mijn stage heb ik de gijzelingsprotocollen uitvoerig bekeken en hierover enquêtes verspreid onder de medewerkers. Het was aan mij de taak om te onderzoeken of de medewerkers goed genoeg op de hoogte zijn van de protocollen en ze daar uitleg over te geven tijdens trainingen. Zo zijn ze goed voorbereid op een eventuele gijzelingssituatie.” Over de inhoud van die protocollen kan Tom niets zeggen vanwege veiligheidsredenen.

Tom had tijdens zijn stage niet veel contact met de patiënten uit de kliniek, maar zocht dat af en toe wel bewust op. “Ik ben een aantal keer mee geweest op een verlobbeweging en ben weleens gaan kijken in de werkhallen. Toen een patiënt met een zorgmedewerker naar de supermarkt ging, ben ik bijvoorbeeld meegegaan. Dat was leuk en leerzaam. Ik kreeg daardoor een kijkje achter de schermen bij een proces dat komt kijken bij de re-integratie van een patiënt.”

Veilig gevoel

Mee gaan op zo’n verlof, is niet zo spannend, volgens Tom. Zo’n regeling is afhankelijk van de vorderingen gedurende de behandeling. Niet elke patiënt heeft een verlofmachtiging en het wordt gegeven op basis van risicotaxatie en verloop van behandeling. “Ik heb me geen moment onveilig gevoeld, net zoals ik me binnen de kliniek ook altijd veilig voelde omdat er veel veiligheidsmaatregelen zijn.” Eén daarvan is volgens de student het alarmsysteem dat je bij je draagt en kunt gebruiken in geval van nood. “Bovendien heb ik ook wel vertrouwen in de patiënten, omdat zij weten wat voor consequenties het heeft als ze een ‘verkeerde’ stap zetten. De verlofmachtiging wordt dan onmiddellijk ingetrokken.”

Of hij dan helemaal geen spanning of zenuwen heeft gevoeld tijdens zijn stage in de kliniek?

“In het begin vond ik het wel een beetje spannend omdat je in een omgeving werkt waar je in contact komt met mensen die een ernstig strafbaar feit hebben gepleegd. Maar ze doorlopen een uitgebreid proces waarin ze behandeld worden tijdens verplichte therapie.”

Tom vindt dat iedereen recht heeft op een tweede kans. Maar grote empathie voelen voor tbs-patiënten met wie hij werkte tijdens zijn stage, deed hij niet. “Ze zitten daar niet omdat ze een fiets gestolen hebben. Wel kan ik door de ervaring die ik heb opgedaan tijdens mijn stage beter kijken naar de mens achter het delict.”

Afschaffing

Waar politieke partij PVV in het verkiezingsprogramma van 2023 pleitte voor afschaffing van de tbs, vindt Tom dat geen verstandig standpunt. “Dan worden we misschien een gevangenisstaat zoals Amerika. Geen goed idee”, vindt hij. “Uit cijfers blijkt namelijk dat de recidive na tbs vele malen lager ligt dan enkel een gevangenisstraf.”

DOCUMENTAIRE

De oom van de vermoorde Anne Faber, Hans, loopt mee in een tbs-kliniek in de documentaire *In de TBS*

TUSSEN JUSTITIE EN
EEN TWEEDE KANS

MEGAN

‘LUISTER NAAR JE GEVOEL, JE INSTINCT HEEFT ALTIJD GELIJK’

Een stage verloopt niet altijd zoals je verwacht. Dat kan Megan*, vierdejaarsstudent Social Work in Den Bosch, beamen. Van haar stage in de forensische verslavingszorg werd ze niet gelukkig, daarom besloot ze te stoppen. “Balen, maar ik wist dat het de juiste keuze was.”

Werken in de forensische zorg, dat wilde Megan. Maar omdat ze het spannend vond om meteen de praktijk in te gaan en met cliënten te werken, besloot ze eerst de minor Werken in een Gedwongen Kader te volgen. Daar kreeg ze theorie en kwamen ervaringsdeskundigen langs om te vertellen over hun ervaringen met verslaving en de bijbehorende zorg. “Ook oefenden we casussen en kregen we agressie- en verwerkingstraining. Daarna voelde ik me zekerder om stage te gaan lopen”, zegt Megan, die een plek vond in de verslavingsreclassering. Daar worden cliënten begeleid met een verslaving en/of psychische problemen die in aanraking zijn gekomen met justitie. Megan werd geplaatst op de afdeling toezicht, waar ze in eerste instantie meekeek met cliëntgesprekken. “Die gingen over de voortgang van cliënten in het proces en over de doelen waar ze aan wilden werken. We praatten over het naleven van contactverboden

en over hun ggz-behandeling”, vertelt de Avansstudent. Dat deed ze op kantoor, maar ze ging ook op huisbezoek met collega’s.

Goed begin

De eerste periode van haar stage beviel. Meekijken hoe collega’s gesprekken met cliënten voerden vond ze interessant, net als het lezen van (strafrechtelijke) dossiers om zo meer te leren over de achtergrond van cliënten. Dat positieve gevoel verdween na een aantal gesprekken meer naar de achtergrond en maakte plaats voor spanning en veel druk. “Ik was constant aan het twijfelen of het voeren van die gesprekken me wel zou lukken. Ik was heel onzeker en vroeg veel van mezelf. Het was te veel voor me”, aldus Megan, die vertelt dat die druk vooral vanuit haarzelf kwam. “De gesprekken met mijn begeleiders waren namelijk altijd positief.” Megan wilde haar stage, ondanks haar zware twijfels, nog wel een kans te geven. “Maar ik ging steeds vaker met tegenzin, zat soms zelfs bijna huilend in de auto. Ik zat niet lekker meer in mijn vel en piekerde veel”, zegt Megan. Ze hakte de knoop door en besloot te stoppen met haar stage. “Een moeilijke keuze, het voelde als opgeven. Ik wilde wel, maar het ging niet meer.”

‘Niet ten koste van jezelf’

Voordat Megan op haar stage liet weten dat ze ging stoppen, besprak ze het op Avans met haar begeleider en een oud-docent. “Die reageerden heel lief en hielpen me goed. Ik kreeg veel steun van ze, ze zeiden dat ik moest doen wat voor mij goed voelde.”

Daarna wachtte het moment om het op haar stage te bespreken. Daar was ze al even niet geweest omdat ze zich had ziekgemeld. “Ik had gezegd dat ik niet zo lekker in mijn vel zat, maar ze merkten wel dat er iets niet klopte. Toen ik het vertelde, zeiden ze dat een stage niet ten koste van jezelf moest gaan. Dat was fijn.”

Dubbel gevoel

Stoppen voelde dubbel voor Megan. Interessant vond ze het werk nog steeds en ze baalde dat ze haar fijne collega’s moest missen. Ook zat ze met een half tussenjaar. “Maar ik wist dat het de juiste keuze was”, zegt de student, voor wie dat nu nog steeds zo voelt. “Ik heb er vrede mee en kijk er niet met een vervelend gevoel op terug. Ik was misschien nog te jong om op zo’n plek stage te lopen en stond nog niet stevig genoeg in mijn schoenen. Wel heb ik mezelf beter leren kennen sinds die tijd.”

Voor andere studenten die tijdens een stage ook twijfels hebben, heeft Megan advies. “Luister naar je gevoel, je instinct heeft altijd gelijk. Als iets minder leuk is, zeggen mensen wel eens dat je daar hard van wordt. En soms werkt dat zo. Maar als je jezelf daardoor voorbijloopt, is het tijd om naar jezelf te luisteren.”

Ondanks de opgelopen studievertraging, kijkt Megan positief naar de toekomst. Zo loopt ze nu stage in de kinderopvang op Curaçao en sluit ze niet uit dat ze later terugkeert in de forensische zorg. “Daar ligt mijn hart.”

*Achternaam bij redactie bekend

DOCUMENTAIRE
van Jessica Villerius
over de re-integratie
van gevangenen in
Reclassering Nederland.

KIJK, LUISTER, LEES

Met deze series, boeken, podcasts en documentaires zaten wij op het **PUNTJE** van onze stoel.

Illustratie Adobestock

Liselotte de Lobel

Documentaire: Evil Genius: The True Story of America's Most Diabolical Bank Heist

(Netflix)

Een pizzabezorger overvalt een bank, maar dat is nog het minst gekke van dit verhaal. De bezorger heeft een bom om zijn nek, die vrij kort na de roof ontplofte. In deze documentaire volg je de zoektocht naar het brein achter deze gruwelijke gebeurtenis.

Levie Vriend

Serie: The Sopranos

(HBO Max)

Maffiabaas Tony Soprano is hard en meedogenloos, maar struggelt ook met zijn mentale gezondheid.

Suzanne Wolters

Podcast: Napleiten

(via alle podcastplatforms)

Journalist Wouter Laumans en strafpleiter Christian Flokstra praten met advocaten, officieren van justitie en rechters over bijzondere rechtszaken.

Larissa Gomes Meyer

Podcast: Moordcast

(alle podcastplatforms)

Een podcast over waargebeurde mysterieuze moordzaken. Verteld door Dionne de Slagter en haar broer Hendrik.

Liselotte de Lobel

Documentaireserie: Murdaugh Murders

(Netflix)

Een groepje vrienden komt terecht in een bootongeluk, waarbij een van de tieners overlijdt. De persoon die het meest met het ongeluk te maken heeft, komt er het beste vanaf. Zou het iets te maken hebben met zijn vader die een van de machtigste mannen in het dorp is?

Levie Vriend

Serie: seizoen 1 van True Detective

(HBO Max)

In het zuiden van de Verenigde Staten zoeken twee rechercheurs naar de dader van een rituele moord. De zaak blijkt complex, maar dat zijn de twee hoofdpersonages ook.

Liselotte de Lobel

Documentaire: American Murder: The Family Next Door

(Netflix)

Vlogster Shanann Watss en haar kinderen zijn op een dag plotseling verdwenen. Alleen de vader van het gezin blijft over. In deze documentaire volg je de zoektocht naar de dader.

Isabel Pijnappels

Serie: The Rookie

(Netflix)

De 40-jarige John Nolan gooit het roer om na zijn scheiding en wil politieagent worden. Om dat te worden verhuist hij naar Los Angeles en begint hij helemaal onderaan de ladder als trainee. Een humoristische serie met spannende politiezaken en persoonlijke verhalen.

Isabel Pijnappels

Serie: Extremely Wicked, Shockingly Evil and Vile

(Netflix)

Een serie over het leven van de beruchte seriemoordenaar Ted Bundy (gespeeld door Zac Efron), verteld vanuit het perspectief van zijn vriendin Elizabeth Kloepfer. Terwijl de politie Bundy op de hielen zit, twijfelt Elizabeth aan alles wat ze dacht te weten over de man met wie ze jaren samen was.

Suzanne Wolters

Boek: Confrontaties van Simone Atangana Bekono

Salomé zit in een jeugddetentiecentrum omdat ze twee schoolgenoten zwaar heeft mishandeld. Je leest hoe ze haar verblijf daar ervaart.

Liselotte de Lobel

Documentaire: Sins of our Mother

(Netflix)

Een gezin komt in een nachtmerrie terecht als de moeder een nieuwe partner vindt. Hij overtuigt haar van zijn eigen apocalyptische ideologie, wat levenslange gevolgen heeft.

Sydney Douwes

Boek: Wie praat die gaat – Astrid Holleeder

Een bijzondere en openhartige inkijk in Astrids leven na haar getuigenis tegen broer Willem Holleeder, die levenslang kreeg. De constante stress en angst kruipen onder je huid—na het lezen kijk je zelf argwanend om je heen.

Levie Vriend

Film: La Haine

(NPO Plus)

Nadat een jongen met politie-geweld te maken krijgt, breekt er in een Franse buitenwijk onrust uit. De eerste 24 uur daarna volg je vanuit het perspectief van drie jongeren.

Larissa Gomes Meyer

Podcast: Ontvoerd

(alle podcastplatforms)

Kevin van den Berg en Maya Noordam duiken wekelijks in spraakmakende ontvoeringszaken, die waargebeurd zijn.

Suzanne Wolters

Boek: Yellowface van Rebecca F. Kuang

De onbekende schrijver June Hayward is per ongeluk getuige van de dood van bestseller-auteur Athena Liu. June besluit het net voltooide manuscript van Athena te stelen en het onder haar eigen naam te laten uitgeven, maar dat loopt niet geheel volgens plan.

Isabel Pijnappels

Serie: Brooklyn Nine-Nine

(Netflix)

Meer comedy dan crime, en juist dat maakt het zo leuk. Een groep New Yorkse detectives lost misdaden op terwijl ze bizarre weddenschappen afsluiten en elkaar dwarszitten. Perfect voor een luchtige crime-serie.

Larissa Gomes Meyer

Podcast: De Zaak X

(Spotify)

Een wekelijkse podcast van AD, waarbij misdaadverslaggevers een spraakmakende of bekende rechtszaak bespreken.

Sydney Douwes

Documentaire: Deal met de dood – Jessica Villerius

(NPO Start)

Documentairemaker Jessica Villerius onderzocht de dubbele moord waar de Amerikaanse Clinton Young voor ter dood veroordeeld is. In de docu staat één vraag centraal: kan hij het wel gedaan hebben?

Larissa Gomes Meyer

Documentairereeks: Don't Fk With Cats**

(Netflix)

Internetdetectives sporen een moordenaar op. Ze zien een video, waarbij een man een kitten mishandelt en vermoordt. Op zijn account duiken steeds meer van zulke video's op. De groep onderzoekt wie deze man is. Maar hoe meer ze te weten komen, des te duisterder het wordt.

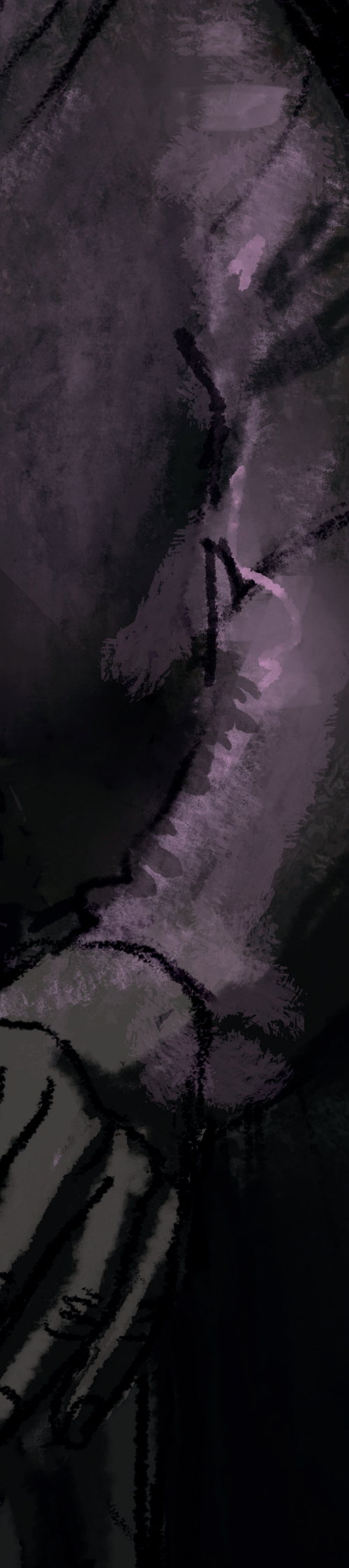
Levie Vriend

Film: 12 Angry Men

(Prime Video)

Een Amerikaanse jury moet beslissen of een jongen schuldig wordt bevonden aan het vermoorden van zijn vader. Eén jurylid denkt dat hij onschuldig is en probeert de rest daarvan te overtuigen.

1,3 miljoen slachtoffers van huiselijk geweld:

'JE BENT NIET DE ENIGE'

Huiselijk geweld is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland, toch wordt er niet veel over gepraat. Zowel slachtoffers als omstanders doen dat liever niet. Avanslector Janine Janssen pleit ervoor het gesprek wel te voeren als je vermoedens hebt van huiselijk geweld. 'Laat weten dat je bezorgd bent, zonder iemand te veroordelen.'

Tekst Suzanne Wolters | Illustratie Vela Soeterbroek

Ruim één miljoen Nederlanders waren vorig jaar slachtoffer van huiselijk geweld. "Je bent niet de enige, is wat ik die slachtoffers wil meegeven", zegt Janine Janssen, lector Geweld in Afhankelijkheidsrelaties. "Zij hoeven zich niet te schamen. Er is hulp, zowel voor slachtoffers als voor daders." Die schaamte is er in de praktijk vaak wel. Dat komt door de plek waar het geweld plaatsvindt. "Thuis moet het veilig zijn, het is de plek waar je kunt opladen", zegt de lector. "Het is niet

makkelijk om het toe te geven als het daar niet goed gaat, omdat er sprake is van intieme relaties en loyaliteitsbanden. Dat is met taboe omgeven. Mensen willen graag uitstralen dat het thuis leuk en gezellig is. Vuile was houden ze liever binnen."

Voor buitenstaanders is het lang niet altijd duidelijk als er sprake is van huiselijk geweld. "Je ziet het niet altijd", zegt Janssen. "Maar veel mensen willen het ook niet zien, daar hebben ze geen zin in. Omdat het spannend 🤨"

HUISELIJK GEWELD

Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek waren er in 2024 1,3 miljoen mensen van zestien jaar en ouder slachtoffer van huiselijk geweld. Voor 990 duizend mensen was dat structureel, dus (bijna) dagelijks, wekelijks of maandelijks. Het vaakst wordt huiselijk geweld door een partner of ex-partner gepleegd. Huiselijk zegt iets over de sociale relatie tussen slachtoffer en pleger: ze komen uit hetzelfde gezin, zijn familie of (ex-)partners van elkaar.

Bron:

Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel

Grensoverschrijdend gedrag van het CBS en het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC)

**'WE BEMOEIEN
ONS LIEVER
NIET MET WAT
ER ACHTER DE
VOORDEUR
GEBEURT ,**

is om het gesprek aan te gaan, maar ook omdat het gaat over iemands privédomein.”

De Avanslector pleit ervoor om dat gesprek juist wel te voeren. “Gewoon door te vragen hoe het met iemand gaat. Je kunt laten weten dat je bezorgd bent, zonder iemand te veroordelen.” Ze geeft ook aan waar je op kunt letten als je huiselijk geweld vermoedt: “Iemand vertoont ander gedrag of trekt zich terug. Of er zijn sporen van fysiek letsel.”

Betaald werk

Suzanne Bouma is senior-onderzoeker bij het lectoraat Geweld in Afhankelijkheidsrelaties. Dat gaat over allerlei machtsverhoudingen, bijvoorbeeld in een gezin, tussen partners of op de werkvloer. Eerder werkte ze bij Atria, het kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis. Daar voerde ze onderzoeken uit naar de aanpak van huiselijk geweld.

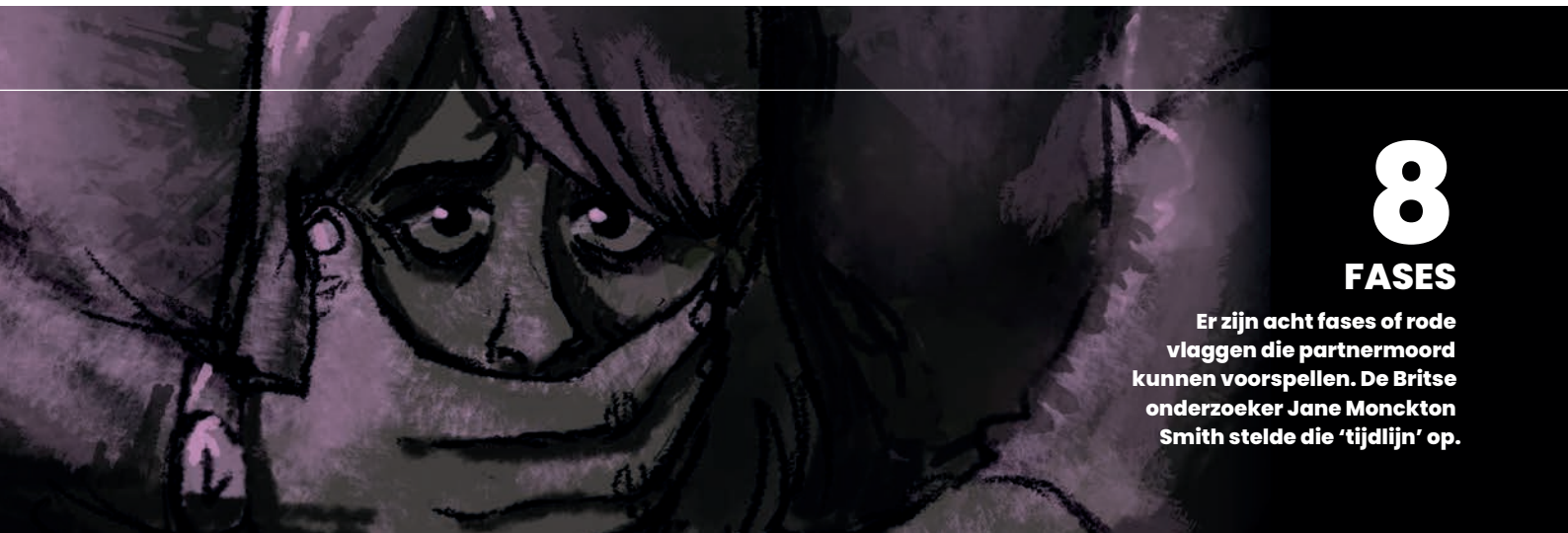
Bouma gebruikt de term ‘huiselijk geweld’ liever niet als het gaat om geweld tegen vrouwen. “Huiselijk associeer je met iets gezelligs. We bemoeien ons liever niet met wat er achter de voordeur gebeurt. Daarnaast is huiselijk geweld een paraplueterm, die als risico heeft dat de aard en dynamiek van het geweld onzichtbaar blijven. Het vaakst wordt huiselijk geweld door een partner of ex-partner gepleegd. Noem dat dan ook partnergeweld.”

Bouma promoveerde op haar proefschrift over de waarde van werk bij het voorkomen en herstellen van partnergeweld. Hoewel ook mannen daarvan slachtoffer kunnen worden, focuste ze zich op geweld tegen vrouwen. “Ze zijn oververtegenwoordigd als slachtoffer van partnergeweld en daarnaast bestaat in Nederland het dominante idee dat betaald werk belangrijk is in het voorkomen of stoppen van partnergeweld. Ik vroeg me af waar dat vandaan komt”, vertelt de onderzoeker.

“Economische afhankelijkheid is een risicofactor bij partnergeweld, maar economische onafhankelijkheid hoeft geen beschermende factor te zijn voor vrouwen. Het kan ook een risicofactor zijn als de partner zich bijvoorbeeld aangetast voelt in zijn machtspositie als een vrouw werkt. Bovendien hoeft het hebben van werk niet te betekenen dat een vrouw ook toegang heeft tot geld, haar pinpas kan bijvoorbeeld afgepakt zijn. Partnergeweld is heel complex.”

Femicide

“Vaak wordt er tegen slachtoffers gezegd: ‘Waarom ga je niet weg?’ Maar partnergeweld is meer dan alleen fysiek geweld. Het kan ook economisch of psychisch zijn. Het is een dynamiek waar niet makkelijk uit te breken is. Dat kan soms zelfs gevaarlijk zijn zonder de juiste hulp.” Bouma doelt erop dat het verbreken van de relatie ertoe kan leiden dat het geweld juist toeneemt of de vrouw zelfs wordt

8

FASES

Er zijn acht fases of rode vlaggen die partnermoord kunnen voorspellen. De Britse onderzoeker Jane Monckton Smith stelde die ‘tijdlijn’ op.

vermoord. De term die daarvoor vaak gebruikt wordt is femicide ofwel vrouwenmoord. Bij zes op de tien vrouwen die tussen 2018 en 2022 werden vermoord, was de vermoedelijke dader een (ex-)partner, blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). “Er zijn patronen die voorafgaan aan femicide”, zegt Bouma (zie kader 8 fases onderaan de pagina). “Tegelijkertijd moeten we daarmee oppassen, want elke zaak is uniek.”

Genderongelijkheid

“Naast individuele problemen bij daders, zoals drugsgebruik of psychische problemen, is het ook belangrijk om te kijken naar de samenleving”, aldus Bouma. “Genderongelijkheid is een belangrijke voedingsbodem voor geweld tegen vrouwen. Er bestaan ideeën over wat mannelijkheid en vrouwelijkheid inhouden. Die stereotypen worden veel herhaald.” Bijvoorbeeld dat vrouwen beter zijn in zorgen. “In veel gevallen zijn zorgtaken niet gelijk verdeeld. Vrouwen nemen die nog steeds het meeste op zich, regelen veel voor bijvoorbeeld het gezin en voelen zich ook vaker schuldig als dat niet goed gaat”, zegt de onderzoeker.

Hoewel vrouwen het vaakst slachtoffer zijn van huiselijk geweld, zijn er ook mannelijke slachtoffers. Per jaar zo’n 80.000, is te lezen bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Dat die groep onderbelicht is, heeft ook te maken met heersende denkbeelden in de samenleving als: “Je laat je toch niet slaan als man!” Dat draagt volgens onderzoek bij aan de schaamte van de mannen die het overkomt.

Opvattingen veranderen

Lector Janssen geeft aan dat opvattingen over

870

In 2024 gaven ruim 870 duizend mensen van 16 jaar of ouder aan dat zij in de afgelopen twaalf maanden slacht-offer zijn geweest van een of meerdere vormen van psychisch geweld in huiselijke kring.

12%

van de 18- tot 24-jarigen gaf aan in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek slachtoffer te zijn geweest van psychisch geweld.

Bron:
Prevalentie-monitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag van het CBS en het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC)

gender, bijvoorbeeld over gelijkheid van mannen en vrouwen, door de jaren heen veranderen. “Mannen kunnen in dat soort opvattingen rechtvaardigingsgronden vinden voor het gebruiken van geweld. Ook opvattingen over wat geweld is veranderen. Denk bijvoorbeeld aan verkrachting binnen het huwelijk. Dat was tot 1991 niet strafbaar. Nu wel.”

Ook op juridisch vlak zijn er veranderingen. Zo komt staatssecretaris Ingrid Coenradie van Justitie en Veiligheid met een wetsvoorstel om psychisch geweld strafbaar te stellen. “Psychisch geweld heeft een enorme impact op slachtoffers en is één van de rode vlaggen bij femicide. Om femicide te voorkomen en vrouwen te beschermen, moeten we dus inzetten op het beter aanpakken van zoiets vreselijks wat mensen wordt aangedaan”, zei ze daarover.

Janssen ziet daar ook de moeilijkheid van. “Als het in de wet staat, moet je erop handhaven om te voorkomen dat het symboolwetgeving wordt. Psychisch geweld is een ruimer begrip dan fysiek geweld. Wat valt eronder en hoe bewijs je het?” De lector benadrukt de ernst van psychisch geweld: “Mensen kunnen daar erg onder lijden, het heeft een enorme impact. Dat is niet te onderschatten.”

PODCAST KROEGPRAAT
aflevering 20:
Over geweld in huiselijke kring

DOCUMENTAIRE FEMICIDE

PODCAST ZIJ IS VAN MIJ
NPO Doc, *Zij is van mij*

1.

In vorige relaties waren er ook problemen. Dat lag waarschijnlijk niet aan de ex, daders zijn in elke relatie bezitterig en agressief.

2.

De partner wordt ingepalmd met cadeaus en overladen met aandacht. Aan die verbintenis ontleent de dader rechten.

3.

De dader oefent controle uit over zijn partner door te bepalen met wie ze mag afspreken, welke kleding ze draagt en wat ze eet.

4.

Door een ingrijpende gebeurtenis zoals een relatiebreuk dreigt de dader de controle kwijt te raken.

5.

De dader probeert de controle terug te krijgen, desnoods met geweld of door ermee te dreigen.

6.

Doordat de dader zich zó vernederd voelt door de relatiebreuk, denkt hij na over moord op zijn ex.

7.

De dader maakt concrete moordplannen.

8.

Vaak doodt de dader niet alleen zijn ex-partner, maar ook zichzelf. Als er kinderen zijn, lopen die ook gevaar.

CRIME:

FEITEN & CIJFERS

Tekst Suzanne Wolters | Foto AdobeStock

369 geweldsmisdrijven

**369 geweldsmisdrijven
waren er in 2023 in
Roosendaal.**

Het aantal door de politie geregistreerde misdrijven in Nederland is sinds 2015 weer gedaald tot onder een miljoen. In 2002 werden de meeste misdrijven geregistreerd: ruim 1,5 miljoen, in 2023 ruim **800.000**.

10,49% verkeersmisdrijven

10,49 procent van de in Tilburg gepleegde misdrijven zijn verkeersmisdrijven. Landelijk is dat 15,19 procent.

1.461 incidenten

In Den Bosch waren in 2023 1.461 incidenten van overlast met verwarde personen. Dat is ruim 35 procent van het totale aantal geregistreerde incidenten.

30%

**30 procent van
de misdrijven
werd opgehelderd
in 2023.**

**3,2 miljard
is de totale
schade** van vermogensdelicten gepleegd in 2023, zoals diefstal, aankoopfraude en vernieling.

59,2

Het aantal misdrijven per 1.000 inwoners was in 2023 in Breda 59,2. Landelijk was dat 45,2.

31 straatroven

In Breda zijn in 2023 31 straatroven gepleegd.

184 drugsmisdrijven

**184 drugsmisdrijven
waren er in 2023 in
Den Bosch.**

16.900 minderjarigen (12-18 jaar) en **23.400** jongvolwassenen (18-23 jaar) werden in 2023 verdacht van een misdrijf.

5.500 drugsverdachten

In Brabant wonen ruim 5.500 drugsverdachten met een crimineel familielid.

Brabander 'Bolle Jos' staat bovenaan de Nationale Opsporingslijst. De tip die leidt tot zijn aanhouding levert 200.000 euro op.

Ferry Bouman uit de Netflix-serie Undercover is losjes gebaseerd op de Brabantse drugsbaron Janus van Wesenbeeck.

Rond de eeuwwisseling werd **75 procent** van de wereldwijde vraag naar XTC in Brabant geproduceerd.

8%

Van alle jongeren in detentie had in 2023 8 procent een opleiding op hbo- of universitair niveau gevolgd.

2.800 jongeren

2.800 jongeren van 18 tot 23 zaten in 2023 in detentie. Dat is 9 procent van het totale aantal gedetineerden.

De kans dat laagopgeleide verdachten met een migratieachtergrond in de gevangenis belanden is **1 op 4**. Bij hoogopgeleide verdachten zonder migratieachtergrond is dat **1 op 12**.

2 uur taakstraf

Iedere 2 uur taakstraf staat gelijk aan 1 dag gevangen zitten.

In de meeste gevallen werd een taakstraf opgelegd vanwege agressie tegen personen of een strafbaar feit in het verkeer.

Sinds 1 juli is seksuele straatintimidatie strafbaar.

Twee op de drie vrouwen tussen de 12 en 25 jaar zijn weleens lastiggevallen op straat.

928.000 fietsen

In 2023 werden 928.000 fietsen gestolen. Dat is 30 procent meer dan twee jaar eerder.

23.360 verdachten

In 2023 waren 23.360 jongvolwassenen (18-23 jaar) geregistreerd als verdachte van een misdrijf.

27,3%

27,3 procent van de mensen die een taakstraf kreeg opgelegd in 2023, is jonger dan 25 jaar.

VOOR ALTIJD ONLINE: WAAR VIND JE HULP BIJ ONLINE GEWELD?

Misschien heb je ze weleens gekregen terwijl je er niet op zat te wachten: seksueel getinte foto's of video's. Het versturen en verspreiden van die beelden valt onder online geweld, net als online bedreiging, intimidatie en stalking. Veel jongeren hebben daarmee te maken, maar de meesten weten niet waar ze moeten aankloppen als ze hulp nodig hebben.

Tekst Suzanne Wolters | Illustratie World day bullyin

Stel je voor: op een festival sta je lekker te dansen. Je ziet er goed uit en je hebt het naar je zin. Je hebt een paar drankjes op en ziet niet dat iemand stiekem filmt hoe jij losgaat. Diegene zet de video op TikTok en maakt je belachelijk in de caption. De video gaat viral en je wordt overspoeld met hatelijke comments. Hoewel degene die de video maakt en geplaatst heeft het misschien zal afdoen met: "Geintje, moet kunnen toch!", is dit wel degelijk online pesten. Iets waar veel jongeren mee te maken hebben. In een enquête, afgenomen onder 120 studenten en alumni van het AvansPanel, gaf 25 procent van hen aan online gepest te zijn. Daarnaast had 21 procent te maken met online bedreiging en intimidatie en eveneens 21 procent met online stalking. Bijna de helft van de ondervraagden, 46 procent, heeft weleens ongewenst seksueel getinte beelden ontvangen.

Dat jongeren meer risico lopen om slachtoffer te worden van online geweld is niet zo gek, als je kijkt naar de vele uren die ze dagelijks online zijn. Gemiddeld vijf uur per dag, blijkt uit het jongerenonderzoek 2024 van Mediahuis, Wayne Parker Kent en Mediatest. Het grootste deel van die 'schermtijd' brengen jongeren door op social media.

De eerdergenoemde enquête is afgenomen voor het project Hulp Online Geweld van het Centre of Expertise Veiligheid en Veerkracht van Avans en Slachtofferhulp Nederland, gefinancierd door Stichting Achmea Slachtoffer en Samenleving. Annemieke Wolthuis is als senior onderzoeker verbonden aan het project, dat net is afgerond. Doel van het project was de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de hulp te verbeteren voor jongeren die slachtoffer zijn geworden van online geweld.

Naast onderzoekers werkten ook afstudeerders van de opleidingen Social Work, HBO-Rechten en Integrale Veiligheidskunde mee aan het project. Zij brachten de dremels in kaart die jongeren ervaren in het omgaan met online geweld,

de behoeften van jongeren en hoe die zich verhouden tot het huidige hulpverleningsaanbod.

Waar slachtoffers vooral behoefte aan hebben, is het stoppen van slachtofferschap, gerechtigheid en het voorkomen van toekomstige slachtoffers. Op emotioneel gebied willen ze erkenning, hun verhaal delen en ondersteuning. Vaak wordt die erkenning bij informele hulpbronnen zoals familie en vrienden gezocht, concludeerde afstudeerder Femke ter Horst uit literatuuronderzoek, interviews en een focusgroep. Een stabiele en veilige omgeving is daarbij van belang, zodat jongeren de ruimte voelen om hun ervaringen te delen.

Juiste hulp

Het onderzoek bevestigt dat jongeren die slachtoffer zijn van online geweld het lastig vinden om de juiste hulp te vinden. "Ze kennen weinig hulpverleningsinstanties", zegt Wolthuis. "En het doen van aangifte bij de politie is al helemaal een grote hobbel."

Pauline Bergman herkent dat. De vierdejaarsstudent Social Work in Den Bosch was vanuit de minor Werken in een Gedwongen Kader samen met medestudenten betrokken bij de laatste fase van het project Hulp Online Geweld. Om studenten te informeren maakte de groep een digitaal magazine, 📱

waarin ze op een toegankelijke manier informatie geven over online geweld en waar je terecht kunt als je dit hebt meegemaakt. Daarvoor deden ze onder andere onderzoek naar het hulpverleningsaanbod binnen Avans. De afstudeerders onderscheidden eerder al ruim vijftig instanties die actief zijn op het gebied van online geweld. Toch weten de meeste jongeren geen organisaties te noemen.

Ook is het voor veel Avansstudenten niet duidelijk waar ze binnen de hogeschool terecht kunnen voor hulp bij online geweld, geeft Pauline aan. "Het hulpaanbod als je ergens mee zit is groot, maar waar valt het onder?" Bij Avans is Student Support de plek waar studenten in gesprek kunnen gaan over online geweld, benadrukt Wolthuis. "De kennis is aanwezig", zegt de onderzoeker, "al zijn de vertrouwenspersonen niet allemaal geschoold in het onderwerp. Maar ze kunnen altijd

doorverwijzen naar organisaties als Slachtofferhulp of Helpwanted, dat gespecialiseerd is in online grensoverschrijdend gedrag. Ons onderzoek geeft nieuwe inzichten en een completere lijst van hulporganisaties waar Avans wat mee kan."

Omgeving

Jongeren die online geweld hebben meegemaakt, zoeken vooral hulp bij mensen in hun omgeving, hoorde Pauline. Dat bleek ook uit de enquête die werd gehouden onder de studenten en alumni van het AvansPanel. Van hen zei 80 procent tevreden of zeer tevreden te zijn over die hulp van familie of vrienden.

Meer dan 80 procent gaf daarnaast aan niet op zoek te gaan naar informatie, bijvoorbeeld bij organisaties. Een belangrijke reden daarvoor is dat slachtoffers vaak schaamte ervaren. "Wat als je niet durft te vertellen wat je overkomen is?", zegt Pauline. Ze merkte door haar betrokkenheid bij het project dat het onderwerp niet makkelijk bespreekbaar is. "Het gesprek gaat er nooit over, terwijl dat juist heel waardevol kan zijn. Online geweld komt veel voor."

Wolthuis wijst op de specifieke behoeftes van slachtoffers van online geweld. "Online is oneindig. Als foto's eenmaal online staan, kunnen die niet meer verwijderd worden. Dat lukt maar heel soms, als instanties er snel bij zijn." Dat zorgt ervoor dat de gevolgen van online geweld verstrekkend kunnen zijn en voor slachtoffers een constante dreiging blijven vormen. De foto's kunnen namelijk elk moment weer opduiken.

WAAR KUN JE TERECHT?

Uit het onderzoek kwam naar voren dat er ruim vijftig hulpinstanties zijn op het gebied van online geweld. Hieronder vind je een kleine selectie.

Slachtofferhulp.nl

Je kunt er terecht voor advies en hulp, bijvoorbeeld als je aangifte wilt doen. Ook bieden ze de mogelijkheid om met lotgenoten in contact te komen, met wie je je verhaal kunt delen.

Helpwanted.nl

Een hulplijn voor iedereen die te maken heeft (gehad) met online grensoverschrijdend gedrag. Je kunt chatten, mailen of bellen, gratis en anoniem.

Wtfff.nl

Een website over (online) seksueel misbruik. Je leest er ervaringsverhalen van jongeren en vindt er informatie en links naar hulpverleners.

Meldknop.nl

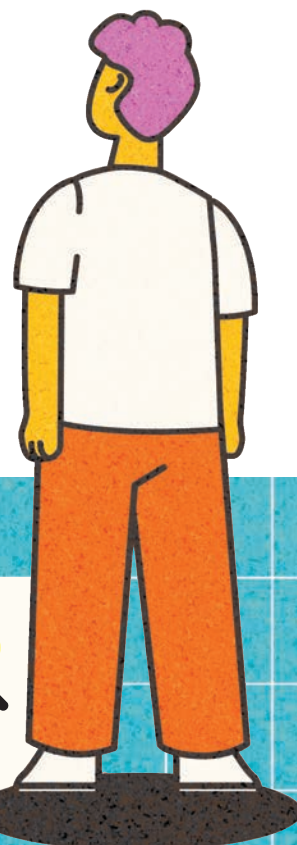
Voor iedereen die iets vervelends heeft meegemaakt online, van discriminatie en grooming tot phishing.

Een op de vijf jongeren tussen de 15 en 25 jaar wordt slachtoffer van online criminaliteit, blijkt uit cijfers van het CBS. Ze hebben te maken met online bedreiging en intimidatie en zijn vaker dan ouderen slachtoffer van hacken.

PODCAST NIET JOUW SCHULD
aflevering *Shame sexting*

PODCAST IK WEET JE WACHTWOORD
afleveringen *Gehackt door je ex en Doxing*: zo belanden je privégegevens op straat

BEN JIJ EEN BETROUWBARE

GETUIGE?

Lees het onderstaande verhaal één keer door. Dek het verhaal af om spieken te voorkomen en beantwoord de vragen. Ben je er klaar voor?

Tekst Larissa Gomes Meyer

Sarah Kneppers uit Oisterwijk schrikt rond half 8 in de ochtend wakker van een harde knal. Ze ligt op de eerste verdieping te slapen en het geluid kwam van beneden, uit haar woonkamer. Ze rent naar beneden, maar is totaal gedesoriënteerd doordat er zoveel rook is. Toch hoort ze twee mannenstemmen buiten en loopt op het geluid af. Door het glas in de voordeur ziet Sarah de mannen, ondanks de rook. Ze zijn slank en hebben donker haar. Een van de mannen heeft een opvallende tatoeage. Ze wil om hulp schreeuwen, maar op dat mo-

ment stapt ze op glas en haalt daarmee haar voet open. Ze schreeuwt het uit van de pijn, waardoor de mannen het op een rennen zetten. Ze probeert de voordeur open te krijgen maar dat lukt haar niet. Gelukkig arriveert de brandweer en hebben zij de voordeur ingetrapt en Sarah uit de woning bevrijd. Simon, de echtgenoot van Sarah, heeft kort voor de ontploffing de woning verlaten om naar zijn werk te gaan. Er is forensisch onderzoek aan de woning verricht, waarbij veel schade is geconstateerd. De ramen aan de voorzijde van de woning waren versplinterd en de glasscherven lagen

tot op het trottoir aan de overzijde van de straat. Door de druk van de explosie waren de ramen ontzets. De deur van de woonkamer, trapkast en de deur naar de trap waren beschadigd. Twee mannen werden aangeklaagd van wie een werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van 36 maanden. Een van de mannen was eerder met justitie in aanraking gekomen vanwege vergelijkbare vergrijpen.

1. Was het slachtoffer in haar slaapkamer tijdens het incident?

- A: Ja
- B: Nee
- C: Niet bekend

2. Was de naam van de vrouw Sarah Kneppers?

- A: Ja
- B: Nee
- C: Niet bekend

3. Hadden de twee mannen die wegreunden opvallende tatoeages?

- A: Ja
- B: Nee
- C: Niet bekend

4. Was de harde knal die Sarah hoorde een bom?

- A: Ja
- B: Nee
- C: Niet bekend

5. De echtgenoot van Sarah heet Simon.

- A: Ja
- B: Nee
- C: Niet bekend

6. Waren de mannen die Sarah zag wit?

- A: Ja
- B: Nee
- C: Niet bekend

7. De veroordeelde man was al eerder met justitie in aanraking gekomen voor vergelijkbare vergrijpen.

- A: Ja
- B: Nee
- C: Niet bekend

Uitslag*

1-C, 2-A, 3-B, 4-C, 5-A, 6-C, 7-C

*Heb jij meer vragen fout dan goed? Dan ben je geen betrouwbare getuige. Door de suggestieve vragen konden wij je makkelijk een valse bekentenis laten geven. Zo makkelijk kan dat gaan! Meer vragen goed dan fout? Dan ben jij een betrouwbare getuige!

HÉ, PSSST!

Van geld stelen tot kerstlichtjes doorsnijden. Avansstudenten vertellen in het biechthok van *Punt* waarmee zij stiekem de fout in zijn gegaan.

Tekst Liselotte de Lobel | Illustratie Vela Soeterbroek

CREDITCARD

"Ik heb niet zozeer de wet overtreden, maar toen ik nog op de middelbare zat heb ik m'n vaders creditcard gebruikt om upgrades te kopen. Destijds was ik best 'verslaafd' aan gamen. Ik speelde zowel op de pc als PlayStation. Zelf gaf ik er al weleens wat geld aan uit, maar dat was op gegeven moment op. Ik had mijn vaders creditcard weleens gebruikt en wist dus hoe dat werkte. Ik heb in totaal denk ik rond de tweehonderd euro uitgegeven."

VUURWERK

"Vroeger stak ik met mijn vrienden veel vuurwerk af. Dan gingen we naar België toe om zwaarder vuurwerk af te steken. Een keer dachten we dat het leuk was om vuurwerk in zo'n prullenbak te doen. Achteraf was dat niet zo'n goed idee, want de prullenbak vloog in brand. We hebben toen wel zelf het brandje geblust."

SNOEP

"Vroeger kwam ik geregeld met vriendinnen of mijn ouders bij het Kruidvat. Je raadt het al, bij ieder bezoekje nam ik dan toch een paar snoepjes mee."

LAMPJES

"Hier zit wel een *backstory* bij, want normaal gesproken zou ik dit echt niet doen. *Anyway*, ik heb van die losse fietslampjes op mijn fiets. Iederee kent ze denk ik wel, van die lampjes die je bij de Action kan kopen. Die van mij worden dus altijd gestolen. Toen ik 's avonds op het station aankwam, en ze weer gestolen waren, was ik het beu en heb ik ze zelf van een andere fiets gepakt."

FIETS

"Mijn huisgenoten en ik wonen niet zo dicht bij het centrum. Als we dus willen stappen gaan we met de fiets. Rond een uur of drie hadden we het wel gezien en liepen we weer terug naar onze fietsen. En ja hoor, mijn fiets was gestolen. In onze dronken bui hebben we toen een andere fiets meegenomen die niet op slot stond. Niet helemaal netjes natuurlijk."

ZAKMES

"Achteraf is dit eigenlijk helemaal niet grappig, maar samen met mijn vrienden was ik 's avonds geregeld buiten aan het chillen. Rond de kerstpe - riode heeft iedereen van die kerstlichtjes buiten hangen. Mijn maat en ik hadden een zakmes mee en hebben in een paar straten de kerstlichtjes doorgesneden."

NEP-DIAMANTJES

"Dit is heel *random*, maar als kind kwam ik vaak met mijn ouders bij het tuincentrum. Rond de kerstperiode hebben ze daar allerlei leuke hoekjes qua versiering neergezet. Ook stond er een gedekte tafel met allemaal nep-diamantjes erop. Ik vond die zo leuk dat ik er een paar had meegenomen. De rest van de week was ik bang dat de politie me kwam halen, haha. Ik was denk ik een jaar of negen."

STUDENT FAYE DUKT IN CONFRONTEREND

STRAF DOSSIER

HBO-Rechtenstudenten zijn al maanden verzonken in een strafdossier van meer dan honderd pagina's. Een van hen is Faye Hammerstein. Ze test tijdens een praktijkopdracht een nieuwe ontwikkelde tool van de Open Universiteit die lastige getuigenverklaringen beter moet duiden. "Het dossier leest als een boek. Als je eenmaal begint, kun je niet stoppen."

Tekst Larissa Gomes Meyer | Illustratie AdobeStock

Het desbetreffende dossier dat Faye de afgelopen maanden bezighield gaat over een man en een vrouw die als koppel op vakantie gingen. Toen zij met de trein terugkeerden, kregen ze ruzie. De situatie liep compleet uit de hand en de vrouw riep in de trein om hulp en schreeuwde dat ze bedreigd werd. De trein werd bij het eerstvolgende station stilgezet zodat de politie ter plekke de twee kon spreken. Zo is het strafdossier geopend omdat de man de vrouw onder andere zou hebben verkracht en bedreigd. Maar er is ook meer achtergrondinformatie van het slachtoffer naar boven gekomen, waardoor haar getuigenverklaring volgens Faye gevoelsmatig toch wel aan veel kanten rammelt.

"Het begin van het dossier is best wel wazig omdat de vrouw een uniek karakter heeft", vertelt Faye. "Ze zegt bijzondere dingen, bijvoorbeeld dat ze een stiefvader heeft die haar in een mijnenveld wil begraven of laten slapen. Als je dat hoort, klinkt dat best wel apart." Toch probeert de student het dossier zo objectief mogelijk door te nemen om verbanden te zien. "Kloppen de uitspraken van de vrouw en kan ik een paar feiten aan elkaar koppelen? Ze vertelde namelijk ook dat haar stiefmoeder in Amerika woont. Echter blijkt dat haar moeder geboren is in Amerika, maar er niet woont. Er bestaan twijfels over het gedeelte van haar stiefmoeder."

Ron Ritzen, Avansdocent bij de Juridische Hogeschool en tevens werkzaam bij de Open Universiteit in Heerlen, is de opdrachtgever van het project waar Faye aan meewerkt.

PODCAST
Gerede Twijfel over
studenten die een
moordzaak uit 2012
ontrafelen.

“Getuigenverklaringen van verwarde personen zijn lastig.” Daarom ontwikkelde de Open Universiteit een tool om getuigenverklaringen beter te duiden. Deze bestaat uit vier aandachtspunten. Er wordt door middel van de tool gekeken naar hoe consistent de verklaringen van het slachtoffer zijn. Daarnaast naar wat anderen verklaren en of dat met elkaar in overeenstemming is. Het vierde aandachtspunt is kijken naar hoe duidelijk de feiten in de casus zijn.

Intuïtie als raadgever

Studenten testen de tool en met hun feedback wordt deze verbeterd. “Je kunt een getuigenverklaring lezen en er dan iets van vinden, maar dat is geen goede basis. Zeker als het gaat om getuigenverklaringen waarvan je denkt: die rammelen een beetje. Dan kun je er intuïtief iets van vinden, maar intuïtie is een hele slechte raadgever. Dus zul je op een wat meer gestructureerde manier moeten kijken naar hoe je zo’n verklaring duidt. Het is interessant om te zien welke ideeën studenten daarbij hebben.”

Mensenwerk

Een getuigenverklaring beoordelen blijft mensenwerk, benadrukt Ritzen. “Het is een illusie dat je met honderd procent zekerheid bij dit soort strafdossiers kunt zeggen dat de verdachte ook inderdaad heeft gedaan waarvan hij wordt beschuldigd. Maar door de tool kun je wel met een bepaalde mate van waarschijnlijkheid een oordeel vellen.” De docent hoopt de studenten mee te geven dat het rechtssysteem niet zwart-wit is. “Stel dat je de vrouw uit het dossier niet serieus neemt vanwege haar uitspraken, dan wordt ze nooit beschermd door de wet. En vice versa, stel de man wordt veroordeeld en blijkt het niet gedaan te hebben.

‘Stel dat je de vrouw uit het dossier niet serieus neemt vanwege haar uitspraken, dan wordt ze nooit beschermd door de wet ,

Dan krijgt hij mogelijk een heel zwaar leven in de gevangenis. Daar is het nog steeds zo dat vrouwenverkrachters mishandeld worden of tot de orde worden geroepen.”

Dat is ook zeker de les die Faye naar eigen zeggen uit het project trekt. Ze ziet bij haarzelf en medestudenten dat ze op een andere manier naar dossiers kijken en niet meer zo zwart-wit. Al geeft Faye wel toe het een heftig project te vinden omdat het verhaal van het slachtoffer haar erg aangrijpt. “Het doet me wel veel. We zijn jaren verder en ik ben benieuwd hoe het met haar is. Daarnaast is het strafdossier lastig door de gevoelskwestie. Je probeert het zo goed mogelijk te beoordelen, maar het blijft gevoelsmatig. Ik heb erg met haar te doen. Het is een heftige zaak.”

Doel project

“Met deze praktijkopdracht leer je net de dingen die niet in het boekje staan”, zegt Ritzen over het project. Het is een vrij nieuw onderdeel van de opleiding, Faye zit in de tweede lichte die de tool test. Volgens de Avansdocent kunnen studenten deze ervaring niet alleen meenemen in het strafrecht, maar ook als ze een andere juridische functie beoefenen. “Het doel is dat studenten goed nadenken hoe je gedegen onderzoek kunt doen en hoe je betere beslissingen kunt nemen en hoe deze uitpakken. Je wordt geconfronteerd met de werkelijkheid achter de wet- en regelgeving”, aldus Ritzen.

OPDE BON

De wet staat vol met dingen die moeten en niet mogen, te veel om uit je hoofd te leren. Weet jij wat het kost als je een boete krijgt omdat je fietsbel niet werkt? Of wanneer je gereedschap bij je hebt waarmee je kunt inbreken?

Tekst Suzanne Wolters | Illustraties Vela Soeterbroek

DIT KOST HET ALS JE JE NIET AAN DE WET HOUDT

WILDPLASSEN

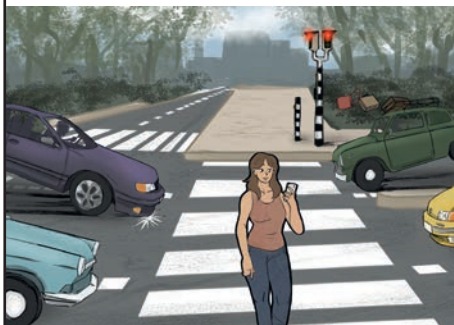
€ 160

Moet je na een avondje stappen nodig plassen, dan mag je dat niet achter elke struik of tegen elke boom doen. In de Algemene Plaatselijke Verordening van een gemeente staat beschreven waar wildplassen (en -poepen) verboden is. In de meeste gevallen is dat op openbare plekken binnen de bebouwde kom. Word je betrapt, dan is de boete 160 euro.

ZONDER HELM

€ 120

Op een brommer of scooter (met een blauwe of gele kentekenplaat) moet je een helm dragen, zowel de bestuurder als de passagier. Let wel op: de helm moet goedgekeurd zijn, passend en goed vast te maken. Draag je geen helm, dan is de boete 120 euro. Rijd je zonder bromfietsrijbewijs, dan kost je dat 290 euro wanneer je wordt aangehouden.

TELEFOON IN JE HAND

€ 160

Houd je al fietsend een telefoon in je hand en word je aangehouden, dan kost dat 160 euro. Op de fiets door rood rijden kan een boete van 120 euro opleveren. Voor autorijden met je telefoon in de hand is de boete een stuk hoger: 420 euro. En ook met de auto door rood rijden bij een verkeerslicht is een stuk duurder: 300 euro. Als voetganger door rood lopen is dan weer goedkoper, de boete daarvoor is 90 euro.

INBREKERS-GEREEDSCHAP

€ 160

Word je aangehouden met gereedschap in je tas of in de achterbak van je auto, dan kun je er maar beter voor zorgen dat je een goede verklaring hebt. Als de politie het niet vertrouwt, kun je een boete van 160 euro krijgen voor het 'vervoeren van werktuigen waarmee ingebroken kan worden'.

HAND NIET UITSTEKEN

€ 45

Je kunt als fietser nog veel meer boetes krijgen. Sommige zijn best bijzonder. Heb je bijvoorbeeld geen goed werkende fietsbel, dan kun je daar een boete van 45 euro voor krijgen. Datzelfde bedrag moet je betalen als je aangehouden wordt voor het niet uitsteken van je hand als je naar links of naar rechts afslaait.

DRONKEN FIETSEN

€ 200

Dat je niet achter het stuur moet gaan zitten als je gedronken hebt, weet iedereen. Je brengt niet alleen anderen en jezelf in gevaar, het kan je ook een flinke boete, rijontzegging of verplichte cursus opleveren. Maar wist je dat je voor dronken fietsen ook een flinke boete kunt krijgen? Je mag niet meer dan 0,54 promille (ongeveer twee drankjes) in je bloed hebben. Word je betrapt, dan kan je dat 200 euro kosten.

WINKELWAGENTJE MEENEMEN

€ 110

Heb je flink ingeslagen voor je huisfeest en weet je niet hoe je al die boodschappen thuis moet krijgen, dan is het mee naar huis nemen van een winkelwagentje niet zo'n goed idee. Als je dat zonder toestemming doet en je wordt betrapt, dan is het boetebedrag 110 euro.

KNIPPERENDE FIETSLAMP

€ 70

Heb je niet de juiste kleur verlichting op je fiets (wit of geel licht voor, rood licht achter), zijn je fietslampjes kapot of is de batterij van je fietslamp leeg, dan kan je dat 70 euro kosten. Wist je dat je lampen ook niet mogen knipperen? Ook meer dan één koplamp is niet toegestaan op een gewone fiets.

MUZIEK MAKEN OP STRAAT

€ 220

Wil je op straat ontdekt worden als zanger of muzikant? Dat is nog niet zo makkelijk, want je mag niet zomaar overal gaan staan om muziek (of geluid) te maken. Je moet er een vergunning voor aanvragen bij de gemeente. Kun je die niet laten zien als je gecontroleerd wordt, dan kost dat 220 euro.

TOON
WALRAVENS
DE
RODE
DRAAD

Toon Walravens (63) kreeg in zijn jeugd naar eigen zeggen zoveel shit over zich heen, dat het niet de vraag was of hij zou ontsporen, maar wanneer. Hij heeft een uitgebreide criminele geschiedenis, maar inmiddels is hij op het rechte pad en ondersteunt hij anderen in het verbeteren van hun leven. Ook geeft hij aan (Avans)studenten gastcolleges.

TOON
WALRAVENS
DE
RODE
DRAAD

Hoe Toon vanuit de criminaliteit op het rechte pad kwam en nu anderen helpt

AVANS

Binnen de hogeschool geeft Wal – ravens gastlessen bij verschillende opleidingen. Ook tijdens zijn werk bij de Woenselse Poort, een kliniek die forensische zorg biedt aan mensen met een psychiatrische aandoening, komt hij in contact met Avansstudenten. Die werken daar aan onderzoeken, projecten en opdrachten. “De rode draad tijdens mijn gastlessen is mijn eigen levensverhaal en wat ik daarvan geleerd heb. Ook vind ik het belangrijk om mijn respect en waardering uit te spreken naar de studenten die gekomen zijn. Door weer en wind, niet wetende wat ze de dag ervoor hebben gedaan, of ze gebruikt hebben of want ze hebben meegemaakt. Maar ze zijn er wel, om iets van het leven te maken.”

‘De veiligste tijd die ik heb gekend zijn de negen maanden in de buik van mijn moeder. Je wordt geboren en grijpt naar veiligheid bij de mensen om je heen. Ik greep mis”, vertelt Toon Walravens over het begin van zijn leven. Hij werd geboren in Eindhoven in een gezin met een vader die agressief werd als hij gedronken had en een moeder die volgens hem niet voldoende in staat was om kinderen op te voeden. “Ik heb veel geweld gezien. Mijn ouders hadden een café waar overdag door buurtbewoners een kaartje werd gelegd, maar waar in de avond prostituees, motorbendes en mensen uit de onderwereld kwamen.”

Tot zijn tiende ging het naar omstandigheden goed met Walravens, maar rond zijn elfde ontdekte hij alcohol en drugs en was hij veel op straat te vinden. Daar kwam hij in aanraking met jongeren die als ‘verkeerde vrienden’ betiteld werden, jongeren die deel uitmaakten van criminele groeperingen. “Bij deze ‘vrienden’ vond ik herkenning omdat we in hetzelfde schuitje zaten”, zegt Walravens. Zij kwamen net als hij uit gezinnen waar armoede heerste en waar criminaliteit vaak aan de orde was. “We spraken daar niet over, maar vonden wel vriendschap bij elkaar en blowden samen. We kwamen in aanraking met de politie omdat we kleine straatroven pleegden en inbraken bij de plaatselijke cafetaria.”

Uiteindelijk werd de ontspoorde Walravens van school gestuurd en in een gesloten jeugdinter-naat geplaatst. “Ik kwam terecht op een wildvreemde plek waar ik uiteindelijk mijn eigen, veilige omgeving van maakte.” Na een jaar keerde Walravens weer terug naar huis, maar daar ging het weer bergafwaarts met hem. “Mijn omgeving was niet veranderd en ik bleef met diezelfde vriendengroep omgaan.”

Seksueel misbruik

Een gebeurtenis in zijn leven die ervoor zorgde dat Walravens nog verder afgleed was het seksuele misbruik dat hij meemaakte op vijftienjarige leeftijd. “Dat zette een streep door mijn emotionele huishouding. Ik had al geen hele stabiele bodem, maar na dit misbruik was er geen reden meer aan”, blikt Walravens terug. Om al die gevoelens de baas te zijn, of misschien wel niet te hoeven voelen, gebruikte Walravens alcohol en cocaïne. Op het laatst, rond zijn dertigste,

Walravens kwam in aanraking met zware criminaliteit en vond opdrachtgevers voor wie hij zich bezighield met grote geldbedragen en ladingen drugs

zo’n acht gram coke per dag. Vanaf het moment van het misbruik liet hij naar eigen zeggen weinig tot geen liefde meer toe. “Ik had relaties maar niet meer de mogelijkheid om mezelf open te stellen. Hoe dichterbij een vrouw kwam, hoe harder ik haar wegduwde. Dat heb ik jarenlang zo gedaan. Relaties kon ik emotioneel niet aan.”

Zware criminaliteit

Walravens bleef actief in de criminele wereld en zat een aantal keer in detentie voor onder andere geweldsdelicten en fraudezaken. “Steeds als ik vrijkwam ging ik regelrecht terug naar mijn netwerk in de criminaliteit. Dat ging van kwaad tot erger want ik raakte steeds verder verstrikt in de criminele wereld.” Hij kwam in aanraking met zware criminaliteit en vond opdrachtgevers voor wie hij zich bezighield met grote geldbedragen en ladingen drugs. “Zij hadden aanzien en ik won hun vertrouwen door goed werk te leveren. Tegelijkertijd speelde alcohol- en drugsgebruik nog een grote rol in mijn leven. Achteraf is dat misschien wel mijn redding geweest.”

Pistool op mijn hoofd

Uiteindelijk zorgde zijn verslaving aan verdovende middelen er namelijk voor dat hij niet hogerop kwam in de criminele wereld. Tijdens een van de opdrachten als drugskoerier ging het mis. “Ik hield een klein gedeelte van de drugs achter voor eigen gebruik”, vertelt hij. De opdrachtgever kwam erachter en riep Walravens op het matje. Dat ging er op zijn zachtst gezegd niet vriendelijk aan toe. Over dat moment heeft Walravens verteld in het boek *Crime Scripting: Theorie en Praktijk* van Avans lector Thom Snaphaan en Peter Klerks, strategisch adviseur bij het Openbaar Ministerie. “Op mijn knieën, met een pistool op mijn hoofd moest ik beloven alles binnen achtenveertig uur recht te zetten. De dreiging in het stemgeluid van degene die je toespreekt, die kilte is voelbaar tot onder je teennagels. Daarbij de vernedering die je ondergaat (...), het zweet liep langs mijn rug. Een van de meest ondoordachte acties die ik ooit heb uitgehaald. Ik kan je vertellen dat je de belofte om alles recht te zetten op zulke momenten snel hebt gemaakt”, vertelt hij in het boek.

Het lukte Walravens om het op te lossen, maar het kostte hem naar eigen zeggen wel de positie in de criminele groepering. “Het is misschien wel mijn redding geweest. Als dit niet was gebeurd, was ik waarschijnlijk

nog dieper in die groepering terechtgekomen en hogerop in de hiërarchie geraakt.”

Toch weerhield deze gebeurtenis hem er nog steeds niet van om het verkeerde pad te nemen. Ook de liefde die hij in die tijd vond bij een vrouw die niet in de criminaliteit zat, zorgde er niet voor dat hij het wereldje achter zich liet. “We hadden een intense relatie, woonden samen en kregen een zoon. Maar ik kon dat normale leven, wat ik wel heel graag wilde, niet vasthouden.” Walravens sloot zich aan bij een andere criminele groep waar alcohol en drugs in overvloed werden gebruikt. “Mijn vriendin vertelde ik hier niks over.”

“Uiteindelijk kwam mijn dubbelleven uit en werd ik door mijn vriendin verzocht het huis te verlaten. Ook bleek dat er al twee jaar een justitieel onderzoek liep waardoor de bende uiteindelijk werd gearresteerd.” Naar aanleiding van zijn activiteiten bij de criminele bende, werd hij gepakt en veroordeeld als leidinggevende van die groep. “Er wachtte me een gevangenisstraf van vijf jaar.”

In de gevangenis kreeg hij bezoek van zijn vriendin. “Ze maakte mij duidelijk dat de relatie over was, maar stelde voor dat ik deze tijd in de gevangenis de kans aangreep om iets van mijn leven te maken. Ondanks wat ik allemaal had gedaan en geflikt, wilde zij me steunen om een vader voor mijn zoon te worden. Dat voelde als onvoorwaardelijke liefde vanuit haar”, blikt Walravens terug op het moment dat hij vanuit een diepe, donkere put enigszins het licht begon te zien.

Leven omgooien

Hij besloot tijdens zijn laatste detentie in 1998 z’n leven om te gooien. Hij kickte af en onderging behandelingen en therapieën. “Uiteindelijk heb ik tot 2009 forensische zorg gehad en nu noem ik mezelf hersteld, maar niet volledig genezen. Ik heb nog steeds last van stemmingswisselingen en depressieve gevoelens, die ik ei-

‘We hadden een intense relatie, woonden samen en kregen een zoon’

1998

Hij besloot tijdens zijn laatste detentie in 1998 z’n leven om te gooien

PODCAST
Buiten de Muren een podcast waarin twee ex-gevangenen een jaar worden gevolgd na hun vrijlating.

PODCAST
De podcastmakers van *Veroordeeld* gaan in gesprek met mensen die ooit veroordeeld zijn.

genlijk altijd al heb gehad. Maar nu weet ik hoe ik met de opgelopen trauma’s om moet gaan.”

Na iedere vrijlating ging Walravens weer regelrecht de criminaliteit in. Hoe zorgde hij ervoor dat hij deze keer wel het rechte pad opging? “De eerste zes jaar na mijn vrijlating leefde ik een teruggetrokken leven met mijn gezin. Ik kwam bijvoorbeeld niet op de plekken waar ik voorheen wel kwam.” Hij volgde therapieën en hersteltrainingen waarin hij weerbaarder werd tegen verleidingen en inzicht kreeg in zijn mogelijkheden en vaardigheden. “Ik richtte me op het aangaan van nieuwe contacten en het opbouwen van een veilig netwerk. Mijn onrust, twijfels of de momenten waarop ik zin had in verdovende middelen, besprak ik eerlijk met de mensen om mij heen om een terugval te voorkomen.”

Walravens woont vandaag de dag nog steeds samen met de vrouw die hem tijdens zijn laatste straf de stap richting het juiste pad liet zetten. Hun relatie is, ondanks de eerdere breuk, hersteld. Inmiddels zet hij zijn ervaringen en kennis in om anderen te helpen als (ervaringsdeskundig) hulpverlener in de geestelijke gezondheidszorg, bij justitie, in detentie en het sociaal domein. “Ik sta weer sterk in het leven en bied soms ondersteuning en hulp aan de mensen waar ik vroeger mee omging. Ze zien dat ik destijds een bewuste keuze heb gemaakt en de criminaliteit de rug toegekeerd heb. Ik ben nog steeds één van hen, maar wel diegene die een andere weg heeft gekozen.”

Tips voor studenten

Hij geeft als ervaringsdeskundige studenten graag mee dat het belangrijk is om jezelf goed te kennen als je wil stagelopen of werken binnen de forensische zorg. “Weet waar je grenzen liggen en wat jouw normen en waarden zijn. De ervaringen die jij met je meedraagt kun je gebruiken in het dagelijkse werk en wees oprecht met de cliënten en hun naasten. Weet dat alle kansen en mogelijkheden in de mens tegenover je zitten.”

COLOFON

Punt is een uitgave van Avans Hogeschool en wordt gratis aan studenten en medewerkers ter beschikking gesteld. De redactie werkt volgens beginselen van onafhankelijke journalistiek, zoals vastgesteld in het redactiestatuut.

De redactie wordt terzijde gestaan door een raad van advies die toeziet op de naleving van het redactiestatuut en fungeert als klachteninstantie.

WAARNEMEND HOOFDREDACTEUR

Suzanne Wolters, 088-5258882, sm.wolters@avans.nl

WAARNEMEND EINDREDACTEUR

Sydney Douwes, 088-5255815, se.douwes@avans.nl

REDACTIE

Larissa Gomes Meyer, 088-5258247, l.gomesmeyer@avans.nl

Levie Vriend, 088-5253227, l.vriend@avans.nl

Isabel Pijnappels, 088-5253395, iw.pijnappels@avans.nl

RAAD VAN ADVIES

Hans de Brouwer, Mark Hasperhoven

REDACTIE BREDA

Hogeschoollaan 1 Breda, kamer HA008

REDACTIE DEN BOSCH

Onderwijsboulevard 215 Den Bosch, kamer OX120

POSTADRES

Postbus 90116, 4800 RA Breda

E-MAIL

punt@avans.nl

ONTWERP EN VORMGEVING

Studio Knal, Anouk Corstiaensen, www.studioknal.nl

FOTOGRAFIE

Loet Koreman

COVERBEELD

Loet Koreman

AAN DIT NUMMER WERKTEN VERDER MEE

Liselotte de Lobel, Vela Soeterbroek

DRUK

De Bondt Grafimedia Communicati

avans
hogeschool

OP DE BON

WEET JIJ WAT HET
KOST ALS JE EEN
BOETE KRIJGT?

BEN JIJ EEN
BETROUWBARE
GETUIGE?